

KÖZSZEK ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉS: Ár:

Helyben egész évre 6000, félévre 3000, negyedév 1500 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 7000 K.
Egyes szám ára 150 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Fyiltér: sorra 200 korona.

Hirdetéseik négyzetcentiméterenként 50 K.
számítanak.

Nem lehet várunk.

Német-Ausztriát a győztes hatalmak három évig várakoztatták, amíg engedelmet adtak neki, hogy kölcsönt vehessen fel és talpra állhasson valahogy. Ilyen folyamatnak igyekeznek alávetni a kisantant kormányai most Magyarországot is, mikor magyar hiteligenykről van szó.

Csupa hallogatás és huzavona okozta, hogy ügyünk tavasz óta idáig eltolódott döntetlenül. A jóvátételi bizottság májusi határozata nem megoldás, mert csak elvben adja meg a concessziót Magyarországnak, a ténylegességtől pedig tudatosan tart távol bennünket. Kisantanték munkája, hogy ez a bizonytalan állapot reánk szakadt s a sinajai értekezlet, melynek főtárgya a magyar probléma volt, szintén nem derített világosságot a homályos helyzetre.

Azok az ellenséges indulatu szomszédok szándékosan késleltetik és nehezítik a döntést. Anglia és Itália ugyan mellettünk áll, de Franciaország a kisantantéhoz igazodik e kérdésben. Így esett meg aztán, hogy hónapokig nem történt semmi érdemleges lépés a hatalmak részéről, sem a zálogjog felfüggesztésének feltételei dolgában nem tudtak megállapodni, sem a Magyarországra küldendő ellenőrző bizottság feladatát nem bírták meghatározni, sőt a bizottság összeállításának személyi részét sem oldották meg idáig. Ily előzmények után a Bethlen-kabinet nyomatos figyelmeztetéssel kénytelen fordulni a szövetséges hatalmakhoz s eléjük tárni e halogató taktikának végzetessé válható következményeit. Magyarország a korona zuhanása folytán a legválságosabb pénzügyi helyzetbe jutott és gazdaságilag nem kevésbé kritikus állapotban még az idejűs termés sem segíthetett lényegesen. Államháztartásunk és kereskedelmi mérlegünk egyensúlyba hozása a koronaérték feljavítása nélkül el sem képzelhető, ez utóbbihoz pedig a külföldi tőke nélkülözhetetlen.

Keresem a gyalogutat . . .

Keresem a gyalogutat — tudod azt a régit,
Valamikor a perőzsa koszorúta végig.
Itt kigyóztott lenn a völgyben mikor együtt jártunk,
Minden fűszál boldogságról susogott utánunk

Nem susog most . . . néma minden, én is csendben járok,
Nem s. ill az én ajkaimról sem panasz, sem átok.
Hogy ne tudja soha senki, melyikünk volt hűtlen?
Csak teged ne, inkább engem verjen meg az Isten!
Patonyi Sándor.

A remény.

Irtá: Böös József.

A remény alapjában véve nem más mint a hit köntösében fellépő óhaj, hogy vágyaink a jövőben teljesülni fognak; minélfogva lényeges alkotórésze a várakozás lévén a türelem legerősebb támaszpontját képezi. Alomnak is lehetne mondani, amelyet ébren álmodunk; azért csalódunk legtöbbször reményeinkben s természetesen tartjuk, amit róluk a költő mond:

„Földiekkel játszó égi tünemény,
Istenségnek látszó csalfa, vak remény.”

Mindamellett remény nélkül az élet mit sem érne; hisz a remény az, ami a szenvedőt megvigasztalja, a roskadozót felemeli, a bátortalant serkenti, az elvesztett életkedvet újra feléleszti s a fali rózsához hasonlóan tarka virágpálástjával befedi a materialis életküzdelem csupaszs oldalait. A remény maradt egyedül vissza Pandora szelencéjének fenekén, amivel a régiek azt

Kell hogy a legközelebbi napokban bekövetkezzen a jótékony fordulat, amihez a hatalmak egy részénél meg van készség, más részénél most erlelődik a hajlandóság. Reménykedünk is, hogy a dolog a döntő órákban menni fog.

E döntő órák azonban gyorsan közelednek. Egy hét múlva összeül a népszövetség genfi tanácsa s ha addig a párisi jóvátételi bizottság nem revidálja tökéletlen májusi határozatát és nem utalja a magyar kölcsön-ügyet jóváhagyólag a népszövetség elé: akkor itt nem foglalkozhatnak ez ügygel most sem, s a kölcsönkérdés legalább három hónapra eltolódik.

Magyarország azonban nem várhatja be a népszövetség őszi ülésszakát: szorongatott helyzetünk haladéktalan segítséget kíván. Félő, hogy ennek elmaradása esetén az anyagi összeomlást alig kerülhetnők ki. Ez pedig nem csak a mi pusztulásunkat jelentené, hanem az európai egyensúlyt is felboríthatja, ami a közbékére nem kevésbé végzetessé válhatnak.

Eszméljenek rá e veszedelemre a hatalmak, s háritásuk el az haladéktalanul az által, hogy megadják Magyarországnak a sürgetett anyagi támaszt. Adják meg kesedelem nélkül, azonnal, mert Magyarország nem várhat tovább s ha nem segítik most, elkésnek vele.

A sülyedő hajóról

drótnélküli táviró röpti szét a tengerre a halálraítéltek segélykiáltásait: mentsetek meg lelkeinket. S a huszadik század embere büszke lehet technikai kultúrájára, büszke lehet a szívére is: száz és száz merföldről teljes gőzzel rohannak a hajók, hogy kimentsek a biztos halálból azokat, kik egy törekeny hajóra bízták életüket.

A mi szerencsétlen országunk hajóját az évvel ezelőtti lelketlen bitangok megelékték s azóta a külpolitikai hullámok, a gazdasági örvények egyre mélyebben nyelik magukba — a meg-

semmisülés sirja felé. Azóta, hogy mi, a sülyedő hajóra vert magyarok országtestünk repedését, a víz betodulását észrevettük, minden hajóskapitányunk világgá sikoltotta megalázottságunk segélykérő szavát: mentsetek meg lelkeinket. . . S a huszadik század Európája, amely büszke — és pedig méltán büszke — arra, hogy nem enged egy hajót sem a habok martalékává szerencsétlennedni, süketéte zárta füleit a sülyedő magyarok szomorú jajkiáltása előtt. Ez a bűneibe belevénhedt Európa vérfagyasztó nyugalommal tudja nézni, hogyan fullad bele 8 millió magyar a nyomoruság Oceánjába és verforraló nyugalommal engedi, hogy a sülyedő hajó utasaira a szomszéd hajók kalózzai reáfenekedjenek, kifosszák még őket és mélyebbre lökik bele a hullámsirba.

Augusztus végén a Népszövetség ülésezni fog, hogy megnyugtassa a világot és elcsitítsa a saját háborgó lelkiismeretét. Tíznapal a konferencia előtt a magyar miniszterelnök még egy próbát tett: a legnagyobb angol lap hasábjain szólította fel a legnyomatékosabban a népszövetségi komédiára készülő hatalmakat: segísenek Magyarországon tíz nap alatt, mert különben ő a történelemért a felelősséget rájuk háritja. Még tíz nap: s akkor meglátjuk, tud-e győzedelmeskedni a nagyhatalmak belátása a kisantant hatalmi megtébolyodottságán — vagy pedigők is beállanak Európa külpolitikai kalózzai közé. A sülyedő magyar hajón bizakodva várunk tíz napig . . .

Hirdetmények.

Felhívom mindazokat, kik a folyó évben eddig lisztellátásban részesültek, valamint az esetleg lisztellátásban nem is részesült összes többi hádiözvegyeket és hádirokkantakat, kik a m. kir. közlelmzési minisztériumtól kiutalt kedvezményes cukorra igényt tartanak, hogy fejkenként 1 kg. cukor ára fejében 3500 koronát

Miként a tavasz a legtöbb virággal ékeskedik, úgy a legtöbb remény dagasztja az ifjuság keblét is, amelyeknek a legnagyobb része, miut a virág lehull, elvész. Vannak emberek, akiknek konynyek közt sirba tett reményeik azt a magot alkotják, amelyből gyógyvirágok és balszun fakad vigasztalan és megtört emberek részére. Remény nélkül nincsen élet és igaz a német mondás:

„Hoffnung verloren, alles verloren.”

Remény nélkül pokol lenne e földi élet. Ezt érezhette át a halhatatlan Dante is, mikor megírta a pokol kapujára híres feliratát: „Lasciate ogni speranza.” (Hagyjatok künn minden reményt). A csalódottak, az életküzdelem hajótoróttjai számára azonban létezik még orvososság a nagy természet ólén, ehová a bánatos költő is menekült, aki imígy szól hozzá:

„Hozzád jöttem én is, dicő nagy természet

Az ember tévelyeg, az ember csalódik
S új álmodokat óhajt; de nem tud feledni.
Ide öttem hozzád, hogy higgyek tebenned
S megtanuljak újra — remélni, szeretni.”

A nagy természet lassan meggyógyítja a sebeket, felemeli az elesüggött lelket s idővel újra felragyog a kétségbeesettek sötét éjjelében a remény rózsaszínű csillaga, amelyre egy kis varációval reá illenek a következő sorok:

„Te vagy a mi életünk csillaga,
Csillag nélkül oly sötét az éjszaka.”

Egyes szám ára 150 korona.

fizessenek be előlegként a városi közfelnevelési hivatalban f. évi augusztus hó 27., 28. és 29-én azaz hétfőn, kedden és szerdán; a cukor szeptember hó elején kerül kiosztásra, ára csak később lesz megállapítva, azonban a 3500 K ut nem fogja meghaladni.

ad 2139/923. sz. Közbirré teszem, hogy a rendőrlegénység toborzása mind a székelyvárosi mind a vidéki rendőrség részére meg folyamatosan van. Bővebb felvilágosítások Városháza 14. sz. szobájában nyerhetők.

4143/923. sz. Felhívom a háztulajdonosokat hogy a kútvizet és azok mélységét jelző tablákat sürgősen javíttassák ki.

Közbirré teszem, hogy az osztrák hatóságokkal történt megegyezés folytán a stájerházi vágásban fekvő tűzifa, hasonlóan a Steier-vágásban fekvő fához, a polgármesteri hivatalban kapható igazolványok alapján Hamoron keresztül is befuvározható Kőszegre.

Nyomatékosan felhívom az összes hasznobérlők figyelmét arra, hogy a hasznobérlői szerződések értelmében az esedékes hasznobérlői f. évi augusztus 31-ig annál is inkább fizessék be, mert a szerződés 5. pontja értelmében a bér késedelmes befizetése esetén nemcsak késedelmi kamat jár, hanem a város a hasznobérlőket meg szüntetheti, amely jogával a város feltehetően élni is fog.

ad 1619/923. sz. Felhívom azon szülőket, gyámokat, szállás ill. munkaadókat, kiknek háztartásában ill. gondozásában tanköteles községi lakosok tartózkodnak, hogy a tanköteles illetve tanköteles korba lépő gyermekek személyi adatait f. hó 25-től, szept. hó 3-ig beadják Városháza 14. sz. szobájában hivatalos órák alatt jelentésként be. Az 1921. évi XXX. t. c. értelmében tankötelesek mindazok, kik a 6. életévüket f. évi szeptember hó 1-én betöltötték, de még a 15. életévüket nem érték el. Az a háztartásfő, szülő, gyám stb. akit tankötelest a megszabott határidőn belül be nem jelenti a fennálló büntető rendelkezés alá esik 200 K-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

Jambrits Lajos polgármester.

H I R E K.

Megdrágult az újságpapír. Pénteken, tehát éppen meg jókor, érkezett kiadóhivatalunkba a tudósítás, hogy az újságpapír árát különként 620 koronával felemelték, tehát Kőszegre szállítva most már 2600 koronába kerül kilója. Ilyen papírrak és a magas munkabérek mellett teljesíthetlenség egy újságot 100 koronáért (bekebebeli 2 fillert) adni ezért kénytelenek vagyunk lapunk árát a mai nappal 150 koronára emelni. Tudjuk, hogy ez olvasóinknak és előfizetőinknek nem kellemes meglepetés, de viszont azt sem kívánhatják, hogy mi minden újságra 20-30 koronát fizessünk. Kérjük tehát tisztelt előfizetőinket és olvasóinkat, hogy ezen újabb ár-emelés elkerülhetetlenségét a mai viszonyokhoz mérten lássák be és minden héten ugyanis csak egyszer megjelenő lapunkat továbbra is támogatni sziveskedjenek.

A budapesti napilapok a papírrak és a nyomdai elcsúszás munkájának állandó drága lassa miatt hirdetéseként ezentúl csak készpénz-fizetés ellenében fogadják el. A hirdetések ezentúl tehát nem utólag, hanem előre kell megfizetni a fővárosi lapoknál. Ugyanez teljesítő helyben is.

Evmegnyitás az ev. leánygimnáziumban a következő szerinti történelem. Aug 31-én bejáró tanulók felvételi és javító vizsgái. Jelentkezés délelőtt 10 órakor. Felvételi vizsgát díja I. osztályban 300 K, egyéb felvételi vizsgát díja tárgyanként 600 K, javítóvizsgát díja tárgyanként 1000 K. Szeptember 1-én és 3-án délelőtt 9-től 12 óráig bejáró tanulók beiratkozása. Felvételi díj és tanszerdíj évi 20 kg. buza egyenértéke napi tözsdési árfolyam szerint, tandíj 80 kg. buza egyenértéke. A díjak negy egyenlő részletben fizetendők: szept., nov. febr. és apr. 1-én. Tandíjkezdemenyért a folyamodványok beirataskor nyújtandók be, indokolt esetben a tanulók felekezeti kulombseg nélkül folyamadhatnak. A felvételi díj és tanszerdíj

alól felmentés nem lehet. Szeptember 4 és 5-én bentlakó tanulók jelentkezése. Evi tartásdíj 16 q. buza illetőleg annak egyenértéke. Szept. 7-én a tanév ünnepélyes megnyitása.

A községi all. polgári fiúiskolában a javító vizsgálatok augusztus hó 27-én d. e. 9 órakor kezdődnek. A tantervkülönbözeti és pótvizsgálatok augusztus 27-én délután 2 órakor lesznek. A szóbeli magánvizsgálatok augusztus 28-án reggel 8 órakor tartatnak meg. Augusztus 29., 30. és 31-én délelőtt lesznek a folytatolagos beiratások. Szeptember hó elején reggel fel 9 órakor Veni Sancte. Az első osztályba való beírással vagy más intézetből iskolánkba átlépő tanulók beírással a tanuló okvetlen a szülő vagy gyám kíséretében jelenjenek meg és hozza magukkal a születési vonatkozó anyakönyvi kivonatot, a múlt évi iskolai bizonyítványt és az újraoltasról szóló bizonyítványt. Az igazgatóság.

Az evang. elemi népiskolában a beiratások f. é. augusztus 31-én és szeptember 1-én d. e. 8-11-ig tartatnak. A szülők és ezek helyettesei kéretnek gyermekeiket személyesen az iskolába vezetni. Az igazgató.

A bencés fogimnáziumban az első osztályba lépők felvételi vizsgája aug. 29., pótló és javító vizsgálatok aug. 30. és 31., beiratások 1. 3 és 4-én lesznek.

Tanügyi hírek. A pénzügyigazgatóság a kormendi, vasvári, szentgotthárdi, celdömölki járások állami tanítóinak felemelt fizetését kiutalta.

Hírek a foiskolások köréből. A szeptemberben meginduló beiratások a Pázmány Tud. Egyetemen a következő sorrendben fognak lefolyni: a folytatolagosan iratkozó tandíjmentesek szept. 8-ig, a folytatolagosan iratkozó tandíjmentesek szept. 11., 12. és 13-án. Az újonnan iktatott tandíjmentesek szept. 10-18-ig a tandíjmentesek pedig szept. 19-21-ig iratkoznak. Az előadások az egyetemeken és főiskolákon szept. hó 24-én kezdődnek. — Az Országos Széchenyi Sz. vet. ség helyiségei szept. 1-én nyitnak meg. (Károlykörút 1. sz. I.) — A foiskolások pénteken délután a mezejárat tekintették meg, hol Joachim mérnök szolgalt nekik szakszelű felvilágosítással.

A „Concordia” ferfidatarda e hó 19. és 20-án tervezett nyári mulatságáról technikai okokból kénytelen volt lemondani, de helyette szeptember hó 8-án este táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez a Mulatóban. Másnap szép időjárás esetén társaskirándulás lesz.

A nagypősei körjegyzői lak építése tárgyában tegnap a községek képviselőinek jelenléte mellett a főszolgabírói hivatalban értekezlet volt, amelyen az építkezés ügyében határozatok. A jegyzői lak nagypősen lenne felépítve. Ez ügyben colbey Thyll Sándor tábornok és Jankó György körjegyző a népjóléti miniszterhez utaznak, hogy annak támogatását is kieszközöljék.

Ertekezlete volt tegnap a mezőgazdasági munkabér megállapító bizottságnak a járási érdekkörök bevonásával Chernel Ernő th. főszolgabírónál.

Építkezések. Mult számunkban megírtuk, hogy Pakh Albert alezredes orvosi házat átalakította. A héten bírálta felül a tervet az építkezési bizottság és azt elfogadta. Előzőleg Niesner Ferenc Szombathely város műszaki tanácsosa és Makoldy József Budapest székesfőváros főmérnöke is megtekintették a tervet és azt minden tekintetben sikerültnek és a régi stílusnak megfelelőnek találták. A városi főmérnöknek tehát volt gondja rá, hogy a városi szabályrendelet is betartassák, azért kevesebbet brrrögjünk, mert a városmajor telken építendő járási bírósági palota mellett utca ügyét is avatott kezük intezik. Ugyanis a város felkérte Niesner műszaki tanácsost; ki több városszabályozási pályázat nyertese, hogy a kérdést is oldja meg. Niesner folytonosan megfelelt a feladatának és az utcát igenis — a képviselőtestület határozatának megfelelően — a Sziklay ház felül nyitja meg, még pedig úgy, hogy az egész majori frontot beépíti emeletre és a Sziklay ház mellett csinál alagszertű átjárót az utcába, mi teljesen el lesz így takarva, mert az utca a Sziklay ház mellett van keznél, nem a volt Mohr ház mellett. Ez a megoldás csakisugyan mindenképpen megnyugtathat.

Kedvezményes cukor kerül kiosztásra mind azok részére, kik eddig hatósági lisztellátásban részesültek. Felhívjuk a közönség figyelmét a hatósági hirdetemnyre.

Országosvásár lesz szeptember hó 3-án Kőszegen.

Feljönnek a gyaraink. Mint illetékes forrásból értesülünk, a posztógyár kibővítésére nagyban folynak az előmunkálatok. A tervek már elkészültek és nemcsak a megkezdődik az építkezés. A mezejárári iparvágány munkálatai is gyorsan haladnak előre; a földmunkák és a gyár udvarába vezető vasbetonhid is rövidesen elkészülnek.

Megdrágult a sör — es erre ra a bor is. A sörkartell ismét életelt adott magáról; alaposan felemelték a sör árát. Az új sorarak a következők: Szombathelyen (mert nincs gyár) egy pohár sör 260-280 K, egy korsó 430-460 korona, Kőszegen van sörgyár és ezért itt drágább: egy pohár sör 300, egy korsó 450 K. Van Kőszegen egy-két vendéglő, ahol a pohár sör árára még tíz korona forgalmi adót is rászámítanak, amit éppenséggel jótulannak tartunk, mert már ugyis egyszer bele van kalkulálva, t. i. a tizedik deci ára. A sör mindenkori olcsóbb volt, mint a bor s hogy a vendéglősök ezen régi tradícióhoz továbbra is hűk maradjanak, tehát a sörár fője emelték a bor árát is. Egy liter bor — tréfi — 1000 korona, egy liter kóser bor 1500 K, mégjobb 2000 kor. Csonka-magyarországon annyira a borkészlet, hogy azt az ország még akkor sem tudná elfogyasztani, ha három évig nem termene szőlő, a termés pedig az idén is jó és bő, tehát hová teszik majd az új bort? Kérdőnk fel a munkára! — Oh, bár csak tegye az Isten egy esodát és változtatná petroleumra a koresmárosok összes borát, mindjárt volna olcsó villanyáram — Ezzel kapcsolatban hird adunk arról, hogy legközelebb megjelenik egy kormányrendelet, mely betiltja egy bizonyos időre a szőlőtőkék szaporítását a bortultermelés miatt!

A villanyvilágításra sűrűn érkeznek a különféle panaszok. Bár tudjuk azt, hogy a villanytelepünk tulajdonképpen teljesít, de mivel a panaszoknak van némi alapjuk és okuk, nem térhetünk felette szó nélkül át a napirendre. — Az egyik főpanasz az, hogy az áram mindig drágább és drágább lesz, de egyáltalán mindig rosszabb is; különösen az esti órákban úgy 10 óráig nagyon gyanú a világító ereje. Ezen azonban a villanytelep vezetősége, sajnos, nem segíthet, mert, mint már említettük, a rendelkezésére álló gépek ugyanis tullelheltek s telepünk már évekket ezelőtt bővítésre szorult volna, ami még máig sem történt meg, pedig azóta újabb meg újabb fogyasztó került a hálózatra. Ha a város a telepet vagy egy kisebb gépegysséggel, vagy akkumulátorral kibővítené, akkor nagyot lendítene a telep teljesíthetőségén, sőt állandó nappali üzemet is tarthatna fenn. Egy másik panasz is van, amin azonban már lehet segíteni. A kávéházakban és vendéglőkben 2 órakor van záróra és pont akkor lesz sötétség is, úgy hogy a pincérek először gyertyák után kapkodnak s ezalatt néhány ismeretlen vendége eloson, a többivel pedig a gyertya mellett kénytelen elszánolni. Ezen Kamarás Jenő telepigazgató egyszerűen úgy segíthet, hogy elrendeli, hogy a gép ne pont 2 órakor, hanem fél 3 órakor álljon meg. A gazdálkodók és elutazók azon panaszára vonatkozólag, hogy reggel sötétben kell etetniük ill. felkelniük, az a mezejegyzésünk, hogy most a nyári hónapokban egy két óra és 30-40 lámpa miatt nem lehet egy nagy dinamót járattatni, a későbbi hónapokban pedig úgyis lesz hajnali áram szolgáltatva. Ajánljuk a város vezetőségének, hogy most már komolyan foglal-kozzék a telep kibővítésének valamilyen módon való megoldásával, mert megtörténhetik egy szép napon, hogy az évekig tartó óriási tullelheltség következtében mind a két gép felmondja a szolgálatot.

Nem drágul meg a trafik. Azon hírekre vonatkozólag, mintha aug. 27-én megdrágulna a trafik, a legilletéesebb helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak. A trafikdrágulás — legalább is egy időre — nem kísért még.

Kőszegdoroslón és Kőszegszerdahelyen ma délután táncmulatság van.

Szokol — korona — harisnya. A vásárló közönség felvilágosítása céljából közöljük a következő megtörtént esetet. Egy helybeli hivatalnok Pozsonyban járt rokonainak meglátogatására s mikor visszajött, a szokásához híven feleségének és gyermekeinek egy-egy pár finom harisnyát hozott 8 illetve 6 szokos árban. Hogyan van az, hogy ugyan olyan harisnya itt Köszegen és Szombathelyen 20—30.000 K-ba kerül? A szokol mondja ma 600 magyar korona, tehát a női harisnya magyar pénzben Pozsonyban 4800 korona, a gyermekharisnya 3600 K. Behozatali vámot számítsunk ugyanannyit, kereskedői hasznot szintén ugyanannyit, tehát $3 \times 4800 = 14.400$ illetve $3 \times 3600 = 10.800$ és nem 20.000 koronára szabadna kerülni 1 pár felfelharisnyának. Vagy talán drágábban fizetik a kereskedők a cseh árut, mint a privat ember? Mi nem hisszük el, hogy úgy volna.

A közegei Sportegyet futbalcsapata ma délután kocskón Kirchschlagba rándul, hol egy meccs lejátszása után táncmulatságot tartanak, melyre a helybeli cigányzeret is magukkal viszik.

Meglamadott vémör. F. hó 20-án az esti órákban Végb Béla vámdöntőszhelyettes szolgálati útjában találkozott egy csempészpárral. A vizsgálás kiderítette, hogy nagyobb mennyiségű dohányt vittek magukkal Omcod felé. A vémör visszaakarta kísérni a csempészeket, de az asszony kérielte és pénzt ígért neki, ha tovább ereszti őket, azonban a vémör nem hagyta magát megvesztegetni és álláspontja mellett maradt. Míg az asszony a vémör mellett dörzsolódott, a férfi egy alkalmas pillanatban elkapta annak pusháját és dulakedés közben lecsavarta a fegyverrel a szuronyt, melyet rögtön a vémörbái valójába mártott. A vémör érezte a megsebesülést és a szivárgó vert, hirtelen rosszul lett és elesett. Ezt az alkalmat a csempészpar felhasználva átmentek a határon. Az államrendőrség megkeresésére az osztrák csendőrség utána járt a dolognak és megállapította, hogy az asszony Wretetics Fejencné borsmonostori lakos, azonban a támadó férfi kilétét még nem tudták megállapítani, de erős a gyanu, hogy az asszony férje volt, ami majd Végb vémör szembesítése után fog beigazolódni. A vémör állapota nem súlyos.

Még mindig nem elég a rendőr Köszegen. Vasárnap este fél 10 óra tájban a Király uton három katonát szóvaltalásba keveredett és egymást szidták és lármazták. Dóra Lajos helybeli polgár egyik barátjával felfelé jövet, rendre intette őket és megjegyezte, hogy ott, ahol keli nincsen rendőr és nem vesznek észre ilyen utcai lármat. A katonák közül egyik, Fates György nevezett Dóra elé állott, először kérdőre vonta, azután arculütötte és futásnak eredt. Dóra utána futott és botjával a katonára ütött, mire ez leesett a derékszíjára és oldalfegyverével Dórárt ütlegelni kezdte. A három utas közül egyik Dóra szájára esett, mely alsó ajkát cseszeresolta és két fogat letért, azután vértől elöntve összeesett. Mindez a Király uton a Rezső-ter alatt történt és nem látta senki. Veletlenül arra jött egy hadnagy, aki azután véget vetett a botránynak és a katonát bekísértette a laktanyába, ahol megkapta méltó büntetését.

Családi idyll Köszegszerdshelyen. Dávid József szerdahelyi kovácmester panaszt emelt felesége és gyermekei ellen, mert sehogyssem respektálják a családfő intézkedéseit, mindig ellenére tesznek és gyermekekhez nem illő tiszteletlenségben és bánásmódban részesítik. Dávid Józsefnek értesülvén a feljelentésről, Ilona, Ernő és József nevű gyermekeivel együtt rá támadt férjére és azt alaposan elverték. A csendőrség úgy a haresas asszonyt, mint három gyermekét, feljelentette a szombathelyi ügyészségnek nyolc napon belül gyógyuló testi sértés miatt.

Meglopota gazdáját. Komjáti Géza kovácmester tanore meglopota Kollman János kovácmester gazdáját és azután ismeretlen helyre megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást.

Az Országos Gyermekvédő Liga ez évi gyermeknapjait szeptember hónapban fogja megtartani.

A devizaközpont engedélye is szükséges az áru kivitelhez. A devizaközponthoz számos panasz érkezett be, hogy a határon a kiviteli engedéllyel bíró áruk sem engedik kivinni. A deviza központban kijelentették, hogy az áru kivitelhez nem elég a kiviteli engedély, ha a kivendő áru értéke 100.000 koronánál nagyobb. Ez esetben külön devizazáradekölés is szükséges, amelyet külön kell kérni a devizaközponttól, mellekeve a kiviteli engedélyt. Kivétel alá csak az exportvások esnek.

Ellopott agy nemű. Német Rozália cuki lakos f. hó 17-en kertjének végében frissen kimosott agy neműjét szárogatta. Egyszer csak észreveszi, hogy egy dunyha és egy paplanhuzatja eltűnt. Lármat csapott tehát, mire a szomszédok figyelmesek lettek és újságotlák neki, hogy két katonát láttak a kertek alatt gyanútlanul sétálni. Német Rozália utánuk sietett, őket megkerülve bejött a honvédelaktanyába és jelentést tett. Egy őrző el is indult rögtön a tolvaj katonák ele, kiknél meg is találtak a még nedves agy neműt, melynek értéke ma 100.000 korona. A helybeli zászlóalj 8. századához tartozó két katonát Litrovits Károly és Magyar József biztosan elvették méltó büntetésüket meg gondolatlan tettükért.

Mibe kerül a cseplés? Egy régi előfizetőknek kiszámította, hogy egy métermázsza gabonának a kieséplese villanyerővel 2400 K, benzinnel 1100 K és gőzzel, ha a tüzelőfának olét 90.000 K val számítjuk is, csak 206 koronába kerül. Ha elegendő gőzzel rendelkezünk, meg a buza árat is le lehetne nyomni — gőzzel.

Ismeret betérok jartak Miga Károly gyümölcsösében és lusztházán 25.000 koronás kárt okoztak. Hol rejtozik otyankor a hegyor?

Elveszett egy börtetikul pénz és irattarta lommal. A becsületes megtaláló a pénzt meg tarthatja, a retikult az iratokkal küldje be a lap kiadóhivatalába.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hatról. Születések: Novák István—Hafenscher Mária leány Magdolna r. k. Halálozas: Horvath Terus 4 1/2 éves agyhartyalob.

A vereckei szoros egyik közikliján emléktábla hirdette hogy ezer év előtt itt jöttek be a magyarok. Most egy pár cseh gyerkőc „hazafias felbuzdulásból” összezuzta az emléktáblát.

A La Manche csatorna átuzsaszt legutolb egy Bosztonban élő magyar ember, Tóth Károly megkísérelte; 12 óráig lubickolt a tengerben és mér 25 mérföldnyire volt a francia parttól, amikor erős áramlatok annyira kimerítették erejét, hogy feladta a küzdelmet. Vállalkozásának a szép idő kedvezett, csak a víz volt nagyon hideg. Azonkívül a csatorna közepén belekerült egy tuskés halhajba, amelytől fájdalmas sebeket szenvedett.

Az óriási forroság és a nagy hőség Franciaországban, Spanyolországban, főképp Amerikában hatalmas károkat okoz. A legtöbb helyen árnyékban is 42 Celsius fokig emelkedett a hőmérő. Franciaországban az abnormális hőség ugyszólván teljesen tonkretette a szőlővidékek egész termését és az egyéb későnyári veteményeket. Több városban az éjszakai fűledt meleg miatt a szabadban aluszna az emberek. Sok helyütt hatalmas erdőtüzek keletkeztek és a környeki falvak is elpusztultak. — Így Bordeaux mellett az egő erdők oltására katonaságot rendeltek ki, mégis porrá égett 30 kilométer területen minden. Az Északamerikai Egyesült Államokban a nagy hőség következtében több száz ember halt meg napszúrától. Harding elnök temetésén a hivatalos statisztika kimutata szerint 200 ember kapott napszúrast.

Az ongyűjtő kincstári haszonrészese edését a pénzügyminiszter felemelte. Augusztus 21 ike óta zsebhöngyűjtő után 25 gr.-ig 100, 25 gr.-on felül 200, asztali és fali gyűjtőszerszám után 300 korona kincstári haszonrészese

Ha a keserű méreg. Monostorpályi községben egy földbirtokos felesége a gazdaságban szükséges keserűsöt nagyobb mennyiségben szerzte be s ehhez csapta azt a kis adag másik keserűsöt is, amit az uton talált. Mindezek után történt, hogy egyik nőismerőse falusi szokás szerint hozzá fordult, panaszkodva, hogy a beleivel baja van. Az asszony erre keserűsöt ajánlott a betegnek és készletéből néhány adagot át is adott neki. Ettől azután a gyomorlájós asszony néhány nap mulva nagy kinok között meghalt. Később egy másik beteg asszony fordult hozzá és ennek is a keserűsöből adott, hogy meggyógyuljon. Dehát nem gyógyulás, hanem elmulás következett be, mert ez a beteg is meghalt. Így történt, hogy a hatóság gyanuba kapott s a holttesteket felboncolták, amikor kiderült, hogy a két asszony halálát mérgezés okozta. De kiderült az is, hogy abban a kis csomagban, amit az asszony keserűsönak nézett és amit az igazi sóhoz csapott, bariumchlorid volt, egyike a veszedelmesebb mérgeknek.

Kasszafuro cseledleány. Budapesten Stern Sándor értékpapirkereskedő szombaton egy cseledleányt fogadott fel, aki Fekete Jozsefné nevére kiállított cseledtkönyvvel lépett szolgálatba. A fiatal nő igen szorgalmasan látott munkához és a vasárnapi kimenőjét se vette igénybe, hanem otthon maradt. Mikor vasárnap éjjel Sternék hazajöttek, megdöbbenve látták, hogy a kassza fel van feszítve és belőle mintegy harmincöt-milli korona valuta hiányzik. A cselednek perze hűt helye volt. Ruháját összecsomagolta és elszokott. Stern Sándor feljelentésére megindult a nyomozás és Szathmáry detektívfelügyelő csoportja két nap alatt megtudta, hogy a leány Kecskemétre menekült. Két detektív elfogta és Budapestre kísérte a főkapitányságra. Az állítólagos Fekete Jozsefnéről kiderült, hogy az utóbbi időben nyolc különböző néven követett el hasonló büneslekményeket. A mostani betörést beismeri, de azt, hogy az ellopott valutát hová rejtette nem akarja megmondani.

Egy szakácsnő ötvenmillió értékű ékszer t lopott a gazdától. A tapolecai rendőrség má dőben táviratilag kereste meg a budapesti államrendőrséget. A megkeresés arról szólt, hogy Tapolecán néhány nappal ezelőtt Pröller Jenő építésznek ötven millió korona értékű ékszerét Szabó Anna nevű szakácsnője ellopta és az értékkel együtt megszökött. A nyomozás adatai szerint Szabó Anna az ékszerekkel Budapestre menekült és a lopott holmit ott akarja értékesíteni. A távirati megkeresés alapján ma délb en elrendelték a főváros területén a nyomozást.

Ötvenöt tűzoltó egy egő haz romjai alatt. Newyorkból táviratozzak: Brooklynbán nagy tűzvesz pusztított. Az egyik ház bedőlése következtében ötvenöt tűzoltó az egő romok alá került.

Talaltattott egy női öv, két kulcs összekeve, egy árvaszéki határozat, és egy sapka. A jogos tulajdonosok átvenetik az államrendőrségen.

A németek alulról leszállásra kényszerítik a repülőket. A német tudomány korszakalkotó felfedezést produkált. Centrálisan fejlesztett villamosárammal antimagnótitálja az üzemi motorok mágneseit és ezzel megállíthat minden forgalmat egy bizonyos hatókörzetben. Így esett meg, hogy a Berlin fölött repdeső idegen repülőgépeket sorra leszállásra kényszerítik és elkobozzák. Ugyanígy képesek az automobiloikat és minden egyéb mágneses hajtóerővel mozgó közlekedési eszközöket üzemből kora látozni. A találmány egy újabb háboru esetén teljesen megbontaná az ellenség közlekedését, miért óriási az ijedelem Franciaországban.

GUTH VILMOS

fa- és diszműsztergályos üzeme,
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólampát selyem ernyővel, könyv- és virág állványt, függőny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogast, zongoraszéket, fölcser, hor-dócsapot, billiárdjátékot, szifjakorongot, gyermek-kocsit, facsilárokat, golyót, kuglibabát, stb. stb.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Fehér file-kalapokat tisztít, bármilyen színe fest és a legújabb divat szerint átfarmál, file- és velour kalapokat, valamint lampa-ernyők és teababák készítését is elvállalja

SZUPPER FERENCNÉ, Köszeg, Chernel-u. 2.

Gyapjubirtokosok! Aki gyapjút mosatni kívánja, vagy gyapjából szövetet kíván feldolgoztatni és abból minden pótlanyagtól mentes tartós tiszta gyapjuszövetet bérben készíttetni, forduljon a Kelenföldi Textilfestő és Gyapjúárúkkészítő R. T. Központi irodájához, Budapest, V., Országházter 4.

Minden négy percben egy válópör. Egy Thomas nevé kaliforniai bíró érdekes statisztikát tett közzé e napokban. A számok az Egyesült Államokban lefolyt válópörökre vonatkoznak. A kaliforniai bíró adatai szerint minden esztendőben 160 000 házasságot bontanak fel Amerikában, tehát minden négy percben egyet. Amerikában szaporodik a válópörök száma és pedig háromszor olyan nagy arányban, mint ahogy a lakosság szaporodik. Minden kilenc házasságra egy válópör esik. 1870 től 1917 ig 400 százalékkal emelkedett a válások száma. A kaliforniai bíró arról panaszkodik még jelentésében, hogy a különböző északamerikai államokban rendkívül különbözőek és egymásnak ellentmondók a válópörökre vonatkozó törvényes intézkedések. Nem túlzás az a megállapítás, hogy egy amerikai ember az egyik államban elvált, a másikban nőtlen, a harmadikban pedig két nejeinek tekinthető. Azt kéri tehát Thomas, hogy egységes törvényhozást vezessenek be az egész Unióban. Érdekes például, hogy kilenc olyan állam van Amerikában, hol a leányok számára a törvényes házasság kora a tizenkettődik, a férfiak számára pedig a tizennegyedik évben történik. Az Egyesült Államokban jelenleg 12 000 olyan férjesasszony van, aki még nem töltötte be a tizenötödik esztendejét és körülbelül 100 000 olyan férjes asszony van, aki még tizenhét esztendő sines.

Közlegre helyezett nőtlén tanár fégredentes száraz (emeleten vagy pince fölötti) szobát keres. Címet kérem e lap kiadóhivatalában leadni.

Egy alsósztályú tanulóleány vagy fiú el látásra felvétetik gabona ellenében. Halmos, Király ut 78. szám.

Az élet primadonnái vonulnak fel írásban és képből a Szinházi Élet ma megjelent új számában. A szenzációsan érdekes riporton kívül Ince Sándor lapja e héten is csupa meglepetés. Móricz Zsigmond vezércikkén, Szini Gyula szindarabján, a mozi, sport, tőzde és nyaralási újságon kívül rengeteg cikk, kép intimitás, valamint kottamelléklet egészítik ki a gazdag szám tartalmát, melynek ára 500 korona, negyedévi előfizetés 5000 korona. Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet körút 29.

A Pesti Tőzsde új számának vezércikkét dr. Horváth Lipót vezérigazgató írta. A tőzsde-adoról Munk Péter és Rapoch Jenő nyilatkoztak, a tarifaemeléséről Jellinek Henrik. Érdekes cikk számol be a bankpapirok belértékéről, az ingatlanpapirok, a vegyipari értékek, a fapapirok, az exoták, szénvállalatok tranzakciójáról. Az árutőzsde rovatban foglalkozik a győgy-növényhosszal, a hagyma-exporttal, a sikerült repestermészel, gyümölcs-exporttal, stb. Rendkívül gazdag a lap hírovtata is, ezenkívül allandóan figyelemmel kíséri az összes külföldi valuták hullámzásával. Szerkesztőség és kiadó hivatal Budapest, VI. Izabella utca 43. Minden-nemű sorsjegy és értékpapírügyben szívesen ad felvilágosítást a szerkesztőség, mutatványszámot készsággel küld a kiadóhivatal. Előfizetési ár egész évre 16 000 K, félévre 8000 K, negyed-évre 4000 K, példányonként 300 korona.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 31/2.

Font Sterling	87.400 K.	Dollár	19300 K
Schw. frank	3440 "	Francia frank	1090 "
Lira	825 "	Sokol	568—
Dinár	209 "	Lei	90.50
100 osztrák K.	26.85	100 Márka	60.40

Hivatalos gabonaárak: dunántúli buza 80.000 — — K. Rozs 51.250 K. Takarmányárpa 57.000 K. Sörárpa — — K. Zab 64.000 K. Kukorica 72.000 K. Korpa 39.000 K.

Az arany 20 koronás ára a nemesfémpiacon 128—136000, a 10 koronás 64—68000, platiná 65—70000, ezüst 1 koronás 2000—2200, két koronás 4100—4400, forintos 5720—5920, öt koronás 10.900—11200 K. A szinarany gr.-ja 21—21.500 koronába kerül.

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó kis leányunknak ill. testvérkéinknek
Horváth Teruska
elhunyta alkalmával jöleső részveteket tolmácsolták, kis koporsóját koszorúkkal és virágokkal borították, különösen Nodi Melania özvegynek jöleső figyelmességeért ezúton mond halas köszönetet
Köszeg, 1923. aug. 25.
a gyászoló Horváth család.

Önkéntes árverés.

Közhirre teszem, hogy egy ügyfelemnek a Betegház melletti **káposztását**, 222 négyszögöldnyi irodámban f. h. 26-an délelőtt 11 órakor tartando önkéntes árverésen eladom.

Dr. SCHNELLER ügyvéd.

Könyvelésben jártas fiatal-ember vagy nyugdíjas hivatalnok felvételre kerestetik.

— Cím a kiadóhivatalban. —

ÁRVERÉS.

Szeptember 2-án, vasárnap d. u. 3 órakor **TORDA MIHÁLY** örökösének Gyöngyös-rétjein a sarjút elárverezik.

Unger Elek tulajdonát képező, a községi határban az olmodi utnál fekvő mintegy 5 katasz. holdnyi ingatlant egy tagban, esetleg parcellákban 3 évre f. é. **augusztus hó 26-án d. e. 11 órakor** irodámban haszonbérbeadom. Felvilágosítás nálam. **Dr. STÜR LAJOS**, ügyvéd.

Egy varrógép
jutányos áron eladó.
Köszeg, Munkás-utca 23. szám.

Értesítem

a n. é. közönséget és mélyen tisztelt üzletfeleimet, hogy

cipészüzletemet

Köszegen, Király-ut 88. sz. házból **Rajni-utca 5. sz. házba** helyeztem át. További számos partilogást kér tisztelettel

PÖLT L MAGNUS, cipésmester.

Értesítem

a m. tisztelt vendégeimet, hogy a nálam mint fizetőpincér alkalmazva volt **BRADER JÁNOS** üzletemből kilépett.

Tisztelettel
Mayer János, vendéglős.

Ujságkihordók

felvétetnek jó fizetéssel minden vasárnap reggel 8—10 óráig tartó munkára e lap kiadóhivatalában.

Tanonc felvétetik e lap nyomdájában.

Nyomatott: Rónai Frigyes könyvnyomdájában Köszegen.

Elektro Bioskop

a „Mulató“ nagytérképében

Műsor: Vasárnap augusztus 26-án:

Földalatti csuklyások

Kalandorjáték 6 felvonásban

Műsor: Csütörtök augusztus 30-án:

Ginetie, a senki lánya III. és befejez. rész:

A nagy leszámolás

Egy jókarban **hintó**
levő fedeles **eladó.** — Cím a kiadóhiv.

Gyapjubirtokosok!

Aki gyapjút mosatni kívánja, vagy gyapjából szövetet kíván feldolgoztatni és abból minden pótlanyagmentes tartós, tiszta gyapjuszövetet bérben készíttetni forduljon a Kelenföldi Textilfestő és Gyapjúárúkkészítő R. T. Központi irodájához Budapest, V. ker., Országházter 4 szám.

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobban készít elő magánvizseákra.

ÖSSZEFOGLALÓ TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető Budapest, VII. kerület Dohány-utca 31 szám.

Kovácsszén faszindely faszén épületfa mész és deszkát cement és deszkát irányáron szállít **FRANKL LAJOS** építési és tüzelőanyag kereskedő KÖZLEG.

RÓNAI FRIGYES ujságelárusítási

üzletében a következő lapok kaphatók:

Új Nemzedék, Szózat, Vasvármegye, Pesti Hirlap.

8 Órai Ujság, Az Ujság, Az Est, Magyarország.

Pesti Napló, Pesti Tőzsde, Budapesti Hirlap, Hir-

Pester Lloyd, Neues Pester Journal, Günser Zeitung

Köszeg és Vidéke, Sopronvármegye, Sportlap.

Hu kerékpárját, varrógépjét

szakszerűen akarja javíttatni, vagy első rendű (külső-belső és egyéb) gummiellékre, alkatrésze továbbá bármilyen e szakmába tartozó anyagra van szüksége és ha kifogásoltnan és gyors kiszolgálást óhajt, úgy forduljon bizalommal **KÖZLEG**

Léplőd Géza mechanikushoz

Kossuth L.-utca 9.

(Perkovits mezzáros mellett) Mindennemű

anyagok és kellékek allandóan raktáron.

Jutányos árak! Feltétlenül győződjék meg!